

KOMISJA
EUROPEJSKA

Bruksela, dnia 23.5.2018
COM(2018) 401 final

Limité cabinets
Embargo jusqu'à l'adoption

Zalecenie

ZALECENIE RADY

w sprawie krajowego programu reform Belgii na 2018 r.

**oraz zawierające opinię Rady na temat przedstawionego przez Belgię programu
stabilności na 2018 r.**

Zalecenie

ZALECENIE RADY

w sprawie krajowego programu reform Belgii na 2018 r.

oraz zawierające opinię Rady na temat przedstawionego przez Belgię programu stabilności na 2018 r.

RADA UNII EUROPEJSKIEJ,

uwzględniając Traktat o funkcjonowaniu Unii Europejskiej, w szczególności jego art. 121 ust. 2 i art. 148 ust. 4,

uwzględniając rozporządzenie Rady (WE) nr 1466/97 z dnia 7 lipca 1997 r. w sprawie wzmocnienia nadzoru pozycji budżetowych oraz nadzoru i koordynacji polityk gospodarczych¹, w szczególności jego art. 5 ust. 2,

uwzględniając zalecenie Komisji Europejskiej²,

uwzględniając rezolucje Parlamentu Europejskiego³,

uwzględniając konkluzje Rady Europejskiej,

uwzględniając opinię Komitetu Zatrudnienia,

uwzględniając opinię Komitetu Ekonomiczno-Finansowego,

uwzględniając opinię Komitetu Ochrony Socjalnej,

uwzględniając opinię Komitetu Polityki Gospodarczej,

a także mając na uwadze, co następuje:

- (1) W dniu 22 listopada 2017 r. Komisja przyjęła roczną analizę wzrostu gospodarczego, rozpoczynając tym samym europejski semestr na rzecz koordynacji polityki gospodarczej w 2018 r. Uwzględniła ona w należyтым stopniu Europejski filar praw socjalnych proklamowany przez Parlament Europejski, Radę i Komisję w dniu 17 listopada 2017 r. Priorytety określone w rocznej analizie wzrostu gospodarczego zostały zatwierdzone przez Radę Europejską na posiedzeniu w dniu 22 marca 2018 r. W dniu 22 listopada 2017 r. na podstawie rozporządzenia (UE) nr 1176/2011 Komisja przyjęła również sprawozdanie przedkładane w ramach mechanizmu ostrzegania, w którym nie wskazała Belgii jako jednego z państw członkowskich, w przypadku których przeprowadzona zostanie szczegółowa ocena sytuacji. W tym samym dniu Komisja przyjęła również zalecenie dotyczące zalecenia Rady w sprawie polityki gospodarczej w strefie euro, które zostało zatwierdzone przez Radę Europejską na posiedzeniu w dniu 22 marca 2018 r. W dniu 14 maja 2018 r. Rada przyjęła zalecenie

¹ Dz.U. L 209 z 2.8.1997, s. 1.

² COM(2018) 401 final.

³ P8_TA(2018)0077 i P8_TA(2018)0078.

w sprawie polityki gospodarczej w strefie euro (zwane dalej „zaleceniem dla strefy euro”).

- (2) Jako państwo członkowskie, którego walutą jest euro, oraz ze względu na bliskie powiązania pomiędzy gospodarkami w unii gospodarczej i walutowej, Belgia powinna zapewnić pełne i terminowe wdrożenie zalecenia w sprawie polityki gospodarczej w strefie euro, co znajduje odzwierciedlenie w zaleceniach 1–3 poniżej.
- (3) Sprawozdanie krajowe za 2018 r. dotyczące Belgii⁴ zostało opublikowane w dniu 7 marca 2018 r. Zawiera ono ocenę postępów Belgii w realizacji zaleceń dla tego kraju, przyjętych przez Radę w dniu 11 lipca 2017 r., działań następczych podjętych w związku z zaleceniami z poprzednich lat, a także postępów Belgii w realizacji jej krajowych celów w ramach strategii „Europa 2020”.
- (4) W dniu 27 kwietnia 2018 r. Belgia przedłożyła swój krajowy program reform na 2018 r. oraz swój program stabilności na 2018 r. W celu uwzględnienia powiązań między tymi dwoma programami poddano je jednoczesnej ocenie.
- (5) Odpowiednie zalecenia dla tego kraju znalazły odzwierciedlenie w programowaniu europejskich funduszy strukturalnych i inwestycyjnych na lata 2014–2020. Jak przewidziano w art. 23 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1303/2013⁵, Komisja może zwrócić się do państwa członkowskiego z wnioskiem o dokonanie przeglądu oraz zaproponowanie zmian w umowie partnerstwa i odpowiednich programach wówczas, gdy jest to konieczne do wsparcia realizacji stosownych zaleceń Rady. Komisja przedstawiła więcej szczegółowych informacji na temat wykorzystania przez nią tego przepisu w ramach wytycznych w sprawie stosowania działań łączących skuteczność europejskich funduszy strukturalnych i inwestycyjnych z należytym zarządzaniem gospodarczym⁶.
- (6) Belgia jest obecnie objęta funkcją zapobiegawczą paktu stabilności i wzrostu oraz podlega ustaleniom w zakresie reguły dotyczącej zadłużenia. W programie stabilności na 2018 r. rząd planuje stopniową poprawę salda nominalnego z deficytu na poziomie 1,0 % PKB w 2017 r. do nadwyżki na poziomie 0,1 % PKB w 2021 r. Planuje się, że do 2020 r. zostanie osiągnięty średniookresowy cel budżetowy, którym jest osiągnięcie równowagi budżetowej w kategoriach strukturalnych. Przeliczone saldo strukturalne⁷ wskazuje jednak nadal na deficyt wynoszący 0,2 % w 2020 r. Program stabilności na 2018 r. przewiduje, że relacja długu sektora instytucji rządowych i samorządowych do PKB po osiągnięciu szczytowego poziomu wynoszącego niemal 107 % PKB w 2014 r. i spadku w 2017 r. do ok. 103 % PKB będzie kontynuować trend spadkowy, osiągając do 2021 r. poziom 94,6 %. Scenariusz makroekonomiczny, na którym oparto te prognozy budżetowe, jest wiarygodny. Jednocześnie środki niezbędne do wsparcia deficytu docelowego przewidywanego od 2019 r. nie zostały

⁴ SWD(2018) 200 final.

⁵ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1303/2013 z dnia 17 grudnia 2013 r. ustanawiające wspólne przepisy dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego, Funduszu Spójności, Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich oraz Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego oraz ustanawiające przepisy ogólne dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego, Funduszu Spójności i Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego oraz uchylające rozporządzenie Rady (WE) nr 1083/2006 (Dz.U. L 347 z 20.12.2013, s. 320).

⁶ COM(2014) 494 final.

⁷ Saldo w ujęciu uwzględniającym zmiany cykliczne, nieuwzględniającym środków jednorazowych i tymczasowych, ponownie przeliczone przez Komisję przy użyciu wspólnie uzgodnionej metodyki.

jeszcze sprecyzowane, co – zgodnie z prognozą Komisji z wiosny 2018 r. – przyczynia się do prognozowanego na 2019 r. pogorszenia salda strukturalnego, przy założeniu niezmiennego kursu polityki.

- (7) W dniu 23 maja 2018 r. Komisja opublikowała sprawozdanie na podstawie art. 126 ust. 3 TFUE, ponieważ w 2017 r. Belgia nie poczyniła wystarczających postępów na drodze do osiągnięcia zgodności z wartością odniesienia dotyczącą redukcji długu. Ze względu na fakt, że obecnie nie są dostępne odpowiednio pewne dowody w sprawie występowania w Belgii znaczącego odchylenia w 2017 r. i w latach 2016 i 2017 w ujęciu łącznym, po przeanalizowaniu wszystkich istotnych czynników sprawozdanie nie dostarczyło jednoznacznego rozstrzygnięcia, czy kryterium długu zdefiniowane w Traktacie i w rozporządzeniu (WE) nr 1467/1997 jest obecnie spełnione, czy też nie. Komisja ponownie oceni zgodność na podstawie danych ex post za 2018 r., które zostaną zgłoszone wiosną 2019 r.
- (8) W programie stabilności na 2018 r. wskazano, że wpływ, jaki wywarły na budżet w 2017 r. środki związane z bezpieczeństwem, jest znaczny, i przedstawiono stosowne dowody potwierdzające zakres i charakter tych dodatkowych kosztów budżetowych. Według Komisji dodatkowe kwalifikowalne wydatki wyniosły w 2017 r. 0,04 % PKB z tytułu środków związanych z bezpieczeństwem. Przepisy art. 5 ust. 1 i art. 6 ust. 3 rozporządzenia (WE) nr 1466/97 mają zastosowanie do tych dodatkowych wydatków, jako że poważne zagrożenie terroryzmem stanowią zdarzenia nadzwyczajne, ich wpływ na finanse publiczne Belgii jest znaczny, a zezwolenie na tymczasowe odchylenie od ścieżki dostosowania prowadzącej do osiągnięcia średniookresowego celu budżetowego nie zagrozi stabilności finansów publicznych. Dlatego też – aby uwzględnić te dodatkowe koszty – zmniejszono wymaganą korektę prowadzącą do osiągnięcia średniookresowego celu budżetowego na 2017 r.
- (9) W dniu 11 lipca 2017 r. Rada zaleciła Belgii zapewnienie, by stopa wzrostu nominalnego publicznych wydatków pierwotnych netto⁸ nie przekroczyła 1,6 % w 2018 r., co odpowiadałoby rocznej korekcie strukturalnej wynoszącej 0,6 % PKB. Jednocześnie stwierdzono, że ocena projektu planu budżetowego na 2018 r. i późniejsza ocena wyników budżetowych za 2018 r. będą musiały uwzględniać w należyтым stopniu cel, którym jest osiągnięcie kursu polityki budżetowej wzmacniającego obecne ożywienie koniunktury i jednocześnie zapewniającego stabilność finansów publicznych. Po dokonaniu przez Komisję oceny skali ożywienia gospodarczego w Belgii, w kontekście jej opinii o projekcie planu budżetowego Belgii i przy zwróceniu należytej uwagi na wyzwania dotyczące stabilności finansów publicznych, nie ma konieczności uwzględnienia dodatkowych elementów w tym zakresie. Prognoza Komisji z wiosny 2018 r. wskazuje na ryzyko wystąpienia znacznego odchylenia od zalecanej ścieżki dostosowania prowadzącej do osiągnięcia średniookresowego celu budżetowego w 2018 r. i w latach 2017 i 2018 w ujęciu łącznym.
- (10) W 2019 r., w związku z faktem, że wskaźnik zadłużenia Belgii będzie wyższy niż 60 % PKB a jej prognozowana luka produktowa wyniesie 0,4 %, stopa wzrostu nominalnego publicznych wydatków pierwotnych netto nie powinna przekroczyć

⁸ Publiczne wydatki pierwotne netto to wydatki publiczne ogółem z wyłączeniem wydatków z tytułu odsetek, wydatków na programy unijne w pełni równoważonych dochodami z funduszy unijnych oraz niedyskrecjonalnych zmian w wydatkach na zasiłki dla bezrobotnych. Nakłady brutto na środki trwałe finansowane z zasobów krajowych rozkłada się na okres 4 lat. Uwzględnia się działania dyskrecjonalne po stronie dochodów lub prawnie przewidziany wzrost dochodów. Działania jednorazowe, zarówno po stronie dochodów, jak i wydatków, są saldowane.

1,8 %, co odpowiada korekcie strukturalnej na poziomie 0,6 % PKB według tabeli wymogów na mocy paktu stabilności i wzrostu. W przypadku utrzymania dotychczasowego kursu polityki istnieje ryzyko wystąpienia znacznego odchylenia od tego wymogu w 2019 r. oraz w latach 2018 i 2019 w ujęciu łącznym. Z pobieżnej oceny wynika, że w latach 2018 i 2019 Belgia nie spełni warunków reguły dotyczącej zadłużenia. Ogólnie rzecz biorąc, Rada jest zdania, że od 2018 r. konieczne będą dodatkowe działania w celu spełnienia wymogów paktu stabilności i wzrostu. Ostrożność wymagałaby, aby wszelkie nieoczekiwane zyski zostały wykorzystane do dalszego obniżania wskaźnika zadłużenia.

- (11) Stabilność finansów publicznych nadal pozostaje wyzwaniem. Reformy emerytalne wdrożone w 2015 r. były istotnym krokiem służącym wyeliminowaniu ryzyka związanego z długofalowym starzeniem się społeczeństwa, jednak sprawozdanie na temat starzenia się społeczeństwa z 2018 r. wskazuje na wyższy niż uprzednio przewidywano wzrost długoterminowych wydatków związanych ze starzeniem się społeczeństwa – zarówno wydatków na emerytury, jak i na opiekę długoterminową. Wydatki na emerytury mają wzrosnąć o 2,9 punktów procentowych PKB w 2070 r., w porównaniu ze wzrostem o 1,3 punktu procentowego w poprzedniej aktualizacji oraz spadkiem o średnio 0,1 punktu procentowego PKB w strefie euro. W związku z tym pełne wdrożenie rządowego planu reform mogłoby przyczynić się do wyeliminowania tych ryzyk. Prognozuje się ponadto wzrost wydatków na opiekę długoterminową z poziomu 2,3 % PKB – już teraz mieszczącego się powyżej średniej UE – do 4,0 % PKB do 2070 r. Ograniczenie rozdrobnienia systemu organizacji opieki długoterminowej – wynikającego z podziału kompetencji na różnych poziomach administracji – może przyczynić się do zwiększenia skuteczności wydatkowania środków w tej dziedzinie.
- (12) W federalnym państwie członkowskim takim jak Belgia, gdzie duża część kompetencji dotyczących wydatków została przeniesiona na poziom regionów, konieczna jest skuteczna koordynacja budżetowa. W celu poprawy wewnętrznej koordynacji oraz transpozycji elementu fiskalnego Traktatu o stabilności, koordynacji i zarządzaniu w unii gospodarczej i walutowej („pakt fiskalny”), rząd federalny oraz rządy regionalne i lokalne zawarły w 2013 r. umowę o współpracy w celu określenia ogólnej ścieżki korekty fiskalnej i wieloletnich ścieżek fiskalnych dla poszczególnych jednostek, monitorowaną przez Wysoką Radę ds. Finansów. Pozytywny krok stanowi osiągnięcie porozumienia w sprawie poszczególnych celów budżetowych, które należy osiągnąć do 2020 r. Nie zawarto jeszcze jednak formalnego porozumienia w sprawie rocznych celów budżetowych na wszystkich szczeblach administracji rządowej. Poczyniono postępy w ustanawianiu odpowiednich mechanizmów gwarantujących niezależność Wysokiej Rady ds. Finansów.
- (13) Istnieje możliwość zwiększenia roli ograniczonego poziomu wydatków w konsolidacji budżetowej. Całkowita kwota wydatków publicznych wyrażona jako odsetek PKB znajduje się powyżej średniej unijnej. Inwestycje publiczne, mimo swojego potencjału do pobudzania wzrostu w dłuższej perspektywie, są – według europejskich norm – niskie, w szczególności jeśli chodzi o wydatki publiczne ogółem. Niski jest nie tylko poziom kapitału publicznego, pogorszyła się także jakość infrastruktury publicznej. Również przeglądy wydatków publicznych mogą przyczynić się do bardziej racjonalnego przydzielania wydatków i wsparcia konsolidacji sprzyjającej wzrostowi. Na szczeblu regionalnym jedynie Flandria zamierza wprowadzić do swojego procesu budżetowego podejście oparte na przeglądzie wydatków. Poszczególne szczeble administracji rządowej w Belgii nie są ponadto związane obecnie krajowymi

przepisami dotyczącymi wydatków, z wyjątkiem regulacji dotyczących pułapu wydatków na opiekę zdrowotną. Stoi to w sprzeczności z coraz powszechniejszym przyjmowaniem takich przepisów w całej Europie i utrudnia konsolidację budżetową opierającą się na poziomie wydatków. Ponadto wkłady na belgijski system gwarancji depozytowych nie są inwestowane w odrębnym portfelu aktywów o niskim ryzyku.

- (14) Mimo ogólnie korzystnej pozycji belgijskich gospodarstw domowych na skali zamożności, rozkład pasywów i aktywów w tych gospodarstwach wykazuje pewne obszary podatne na ryzyko. Przedłużony okres, w czasie którego ceny mieszkań rosły szybciej niż dochód do dyspozycji gospodarstw domowych, przyczynił się do pogorszenia ich sytuacji finansowej przez prawie automatyczne zwiększenie się ich zadłużenia. Pomimo przyjęcia środków w odpowiedzi na wzrost ryzyka makroostrożnościowego, skomplikowany krajowy proces decyzyjny w zakresie nadzoru makroostrożnościowego może spowodować, że ryzyko dla stabilności finansowej pozostanie niewyeliminowane. Ceny mieszkań wydają się obecnie nieco zawyżone.
- (15) Jak zaznaczono w zaleceniu dla strefy euro z 2018 r., walka z agresywnym planowaniem podatkowym ma kluczowe znaczenie dla zapobiegania zakłóceniom konkurencji między przedsiębiorstwami, zapewnienia sprawiedliwego traktowania podatników i ochrony finansów publicznych. Odczuwane przez inne państwa członkowskie skutki uboczne strategii agresywnego planowania podatkowego stosowanych przez podatników wymagają skoordynowanych działań w ramach polityk krajowych w celu uzupełnienia prawodawstwa UE. Dawny system odliczania odsetek nominalnych, który był oparty na kapitale własnym, został zastąpiony systemem przyrostowym. Nowy system, który ma ten sam przyrostowy wskaźnik co ulga z tytułu wzrostu i inwestycji zaproponowana we wspólnej podstawie opodatkowania osób prawnych, będzie ograniczony do przyrostowego kapitału własnego obliczanego na podstawie średniej z 5 lat. Zmiana ta ma się przyczynić do neutralności budżetowej reform dotyczących opodatkowania osób prawnych, przy jednoczesnym wyeliminowaniu potencjalnego wykorzystania systemu agresywnego planowania podatkowego i złagodzeniu tendencji sprzyjającej finansowaniu dłużnemu. Brak szczególnych przepisów przeciwdziałających nadużyciom dawał powody do obaw, ale obecnie przygotowywana jest reforma regulacji w tym zakresie. Jest to pozytywny krok. Reforma ta będzie ściśle monitorowana, aby zapewnić, że nowe przepisy będą obejmować wszystkie istotne formy nadużyć. W oparciu o niedawną wymianę informacji Komisja będzie kontynuować konstruktywny dialog w celu zwalczania agresywnego planowania podatkowego.
- (16) Niedawny wzrost gospodarczy sprzyjał tworzeniu miejsc pracy. W 2017 r. odnotowano silny wzrost zatrudnienia i wskaźnik zatrudnienia jest obecnie zbliżony do poziomu sprzed kryzysu. W odniesieniu do wskaźnika zatrudnienia osób w wieku 20–64 lat (68,1 % w 2017 r.) Belgia nie jest jednak na dobrej drodze do osiągnięcia celu wpisanego do strategii „Europa 2020”, jakim jest 73,2 %. W odniesieniu do uczestnictwa grup defaworyzowanych w rynku pracy postępy były ograniczone, ponieważ bierność zawodowa lub bezrobocie występują głównie wśród osób o niskich kwalifikacjach, osób pochodzących ze środowisk migracyjnych oraz wśród starszych pracowników, co wskazuje na to, że integrację na rynku pracy utrudniają zarówno czynniki strukturalne, jak i czynniki powiązane z poszczególnymi grupami. Z niekorzystną sytuacją na rynku pracy muszą się mierzyć zwłaszcza osoby ze środowisk migracyjnych, które stanowią duży odsetek ludności w wieku produkcyjnym, a zatem znaczny niewykorzystany potencjał na rynku pracy. W 2016 r.

wskaźnik zatrudnienia osób urodzonych poza UE wynosił 49,1 %, czyli był o ponad 20 punktów procentowych niższy niż wskaźnik dla rodowitych mieszkańców (różnica była jeszcze wyraźniejsza w przypadku kobiet). Istnieją pewne dowody wskazujące, że środki aktywizacji nie są tak samo skuteczne w odniesieniu do wszystkich grup ludności. Pomimo wprowadzenia pewnych środków pomocnych w integracji nowo przybyłych osób i zwalczających dyskryminację, koordynacja pomiędzy dziedzinami polityki i na poszczególnych szczeblach politycznych jest nadal niewystarczająca, aby sprostać wyzwaniu zintegrowania na rynku pracy osób ze środowisk migracyjnych. Utrzymują się wciąż duże różnice między regionami w zakresie sytuacji na rynku pracy.

- (17) Pomimo wysiłków mających na celu ograniczenie klina podatkowego, dla niektórych grup, takich jak jednoosobowe gospodarstwa domowe uzyskujące przeciętne wynagrodzenie i drudzy żywicieli rodziny, czynniki zniechęcające do pracy nadal są duże. Mimo podjęcia pewnych działań klin podatkowy w przypadku jednoosobowych gospodarstw domowych uzyskujących średnie wynagrodzenie pozostawał w 2016 r. wśród najwyższych w UE. Zagrożenie pułapką bezrobocia osób o niskich dochodach (67 % średniego wynagrodzenia dla jednoosobowego gospodarstwa domowego) również znajduje się w grupie najwyższych w Unii Europejskiej. W stosunku do drugich żywicieli rodziny – głównie kobiet – utrzymują się istotne czynniki podatkowe zniechęcające do pracy.
- (18) Wysoki poziom wolnych miejsc pracy pozostaje wśród najwyższych w Europie, co wskazuje na poważne niedopasowanie umiejętności, wynikające między innymi z innych czynników, niewielkiej mobilności i nieodpowiednich umiejętności językowych w regionie Brukseli. Poziom uczestnictwa w uczeniu się przez całe życie jest niski. Aby umożliwić obywatelom płynne zmiany zatrudnienia, ważne jest, aby osoby fizyczne i przedsiębiorcy podejmowali większą liczbę zobowiązań w zakresie uczenia się przez całe życie.
- (19) Ze względu na to, że wspólnoty realizują reformy szkolne, poczyniono pewien postęp w zakresie równych szans w dostępie do wysokiej jakości edukacji i szkolenia zawodowego. Mimo dobrych średnich wyników w międzynarodowych badaniach porównawczych, nadal utrzymują się duże długoletnie nierówności edukacyjne. Wyniki nauczania uczniów w wieku 15 lat wykazują znaczne zróżnicowanie powiązane z pochodzeniem społeczno-ekonomicznym i przynależnością do środowisk migracyjnych. Zaniepokojenie budzą różnice w wynikach między wspólnotami, jak również niedoreprezentowanie grup defaworyzowanych wśród uczniów najlepszych w naukach przyrodniczych, czytaniu i matematyce. Duże różnice między szkołami w odniesieniu do uzyskiwanych wyników idą w parze z brakiem równych szans w edukacji. Chociaż odsetek absolwentów szkół wyższych jest wysoki, odnotowano nierówności w dostępie do edukacji o dobrej jakości, niedobory wykwalifikowanej siły roboczej i różnice między regionami. Odsetek absolwentów w dziedzinie nauk przyrodniczych, technicznych i matematyki jest jednym z najniższych w UE, a niedobór w tych obszarach stanowi główną przeszkodę utrudniającą wzrost gospodarczy i innowacje. Zaniepokojenie budzi niedobór nauczycieli, a realizacja reformy szkolnictwa przebiega powoli. Istnieje potrzeba dostosowania ustawicznego doskonalenia zawodowego kadry nauczycielskiej. Zarówno flamandzkojęzyczne, jak i francuskojęzyczne wspólnoty rozpoczęły wdrażanie poważnych reform systemu edukacji. Ich realizacja została zaplanowana na kolejne dziesięciolecie i na późniejsze lata. Pod koniec 2017 r. została jednak podjęta decyzja o odroczeniu wprowadzenia

w życie najważniejszych środków. Wpływ reform i środków będzie silnie uwarunkowany ich skuteczną realizacją i monitorowaniem.

- (20) Wprowadzono jedynie ograniczone reformy w celu wyeliminowania restrykcyjnych ram regulacyjnych w sektorze usług. Flandria uchyliła akt regulujący wykonywanie zawodu w przypadku pewnej liczby zawodów rzemieślniczych. Zawody regulowane nadal są jednak wysoce reglamentowane. W związku z tym konkurencja w tych sektorach jest niewielka, a wskaźnik tworzenia nowych przedsiębiorstw wchodzących na rynek jest niski. Mimo środków przyjętych w ostatnich latach w sektorze budownictwa wydawanie zezwoleń horyzontalnych na dostęp do rynku budowlanego oraz pozwoleń na budowę jest nadal skomplikowane. Współczynnik tworzenia przedsiębiorstw w belgijskim sektorze budowlanym mieści się na poziomie znacznie poniżej średniej UE, co może świadczyć o tym, że w sektorze tym konkurencja jest niewystarczająca. Ma to również wpływ na realizację ważnych projektów infrastrukturalnych. Istnieją też poważne ograniczenia w obszarze kolejowych i drogowych usług transportowych. Niski wzrost wydajności gospodarki belgijskiej spowodowany jest w dużej mierze niskim wzrostem wydajności w sektorze usług. Ograniczenia regulacyjne mają również negatywne skutki uboczne dla użytkowników tych usług, zwłaszcza w sektorze wytwórczym. Więcej gruntownych reform strukturalnych najważniejszych sektorów usług przyczyniłoby się do szybkiego wzrostu wydajności – istotnego dla zapewnienia przyszłego wzrostu gospodarczego, jak również stabilności finansów publicznych.
- (21) Ograniczone postępy osiągnięto również w zakresie poprawy funkcjonowania sektora detalicznego. Mimo najnowszych reform, ograniczenia regulacyjne nadal mają wpływ na wyniki sektorowe i zniechęcają do inwestycji. Ceny wielu produktów nadal są wyższe niż w sąsiadujących państwach. Należy dołożyć większych starań, aby środowisko biznesowe stało się bardziej konkurencyjne i przyjazne dla inwestycji w celu umożliwienia konsumentom skorzystania z większej liczby produktów i niższych cen. W kwietniu Komisja przedstawiła najlepsze praktyki w celu ukierunkowania reform państw członkowskich w sektorze detalicznym⁹.
- (22) Wyniki w dziedzinie przedsiębiorczości utrzymują się w Belgii na niskim poziomie, mimo reform w ostatnich latach i najnowszych środków, których wpływ nadal trzeba ocenić. Stopa rotacji przedsiębiorstw jest niska, ponieważ wskaźnik tworzenia przedsiębiorstw znajduje się wśród najniższych w Europie – na dużo niższym poziomie niż średnia unijna – jak również występuje niski wskaźnik rozwiązywania przedsiębiorstw. Obciążenie administracyjne przedsiębiorstw jest ponadto znaczne, stosuje się zawiłe procedury, a pewność regulacyjna jest bardzo niska.
- (23) W dziedzinie cyfrowych usług publicznych Belgia uzyskuje średnie wyniki. W odróżnieniu od jej ogólnie dobrej sytuacji w zakresie rozwoju gospodarki cyfrowej Belgia osiąga zaledwie średnie wyniki w sektorze cyfrowych usług publicznych. Przy tworzeniu spójnych i obecnych na terytorium całego kraju usług elektronicznej administracji publicznej belgijskie struktury federalne stanowią swoiste wyzwanie. Utrudnienia powodują zróżnicowane systemy, które niekoniecznie są interoperacyjne. Poważne zaniepokojenie budzi wciąż wymiar sprawiedliwości, głównie ze względu na przewlekłość postępowań oraz kwestie cyfryzacji, a także wiarygodności, porównywalności i jednolitości danych sądowych. Inicjatywy mające na celu digitalizację pewnych usług sądowych we wszystkich sądach, takich jak elektroniczna skrzynka podawcza lub elektroniczne składanie depozytów, są realizowane

⁹

COM(2018) 219 final.

z opóźnieniem w stosunku do harmonogramu. Tak długo jak jednolity system kodowania nie będzie stosowany we wszystkich sądach, dane dotyczące sprawności w rozstrzyganiu postępowań sądowych nie będą wiarygodne i porównywalne.

- (24) Mimo ostatnich reform, belgijski system podatkowy pozostaje skomplikowany. Reforma podatku od osób prawnych obniży stawki umowne i przyczyni się do uproszczenia systemu. Nadal utrzymuje się jednak wiele wyjątków i czynników wywołujących zakłócenia, na co wskazuje tendencja zwyżkowa w przyznawaniu ulg podatkowych. Należy wykorzystać szansę na przesunięcie ciężaru opodatkowania na źródła bardziej sprzyjające wzrostowi gospodarczemu. Dochody z podatków związanych ze środowiskiem nadal znajdują się wśród najniższych w Unii Europejskiej. Istnieje znaczny potencjał pozwalający na faktyczne przesunięcia ciężaru opodatkowania na obszary związane z ochroną środowiska, co między innymi ukróciłoby preferencyjne traktowanie samochodów służbowych przyczyniające się do zanieczyszczenia, zagęszczenia ruchu i emisji gazów cieplarnianych.
- (25) W odniesieniu do zagęszczenia ruchu odnotowano ograniczony postęp. Na mobilność niekorzystnie wpływają niewystarczające inwestycje publiczne na infrastrukturę, prowadzące do zakłóceń zachęty podatkowe i brak konkurencji w usługach transportowych, przyczyniając się do zagęszczenia ruchu i spowalniając wzrost wydajności. Zagęszczenie ruchu pogarsza się z roku na rok, zniechęcając inwestorów zagranicznych i pociągając za sobą wysokie koszty społeczne, gospodarcze i środowiskowe. Najbardziej pilnym wyzwaniem jest uzupełnienie i zmodernizowanie kolejowej i drogowej infrastruktury transportowej, szczególnie w okolicach Antwerpii i Brukseli. Istnieją też znaczące ograniczenia w obszarze kolejowych i drogowych usług transportowych. Organy publiczne mogą zachęcać do bardziej efektywnego wykorzystania istniejącej infrastruktury, a także do odejścia od transportu indywidualnego i większego wykorzystania alternatywnych rozwiązań w zakresie transportu zbiorowego i niskoemisyjnego.
- (26) W ramach europejskiego semestru w 2018 r. Komisja przeprowadziła wszechstronną analizę polityki gospodarczej Belgii, którą opublikowała w sprawozdaniu krajowym na 2018 r. Komisja oceniła również program stabilności na 2018 r. i krajowy program reform na 2018 r., a także działania następcze podjęte w odpowiedzi na zalecenia skierowane do Belgii w poprzednich latach. Wzięła pod uwagę nie tylko ich znaczenie dla stabilnej polityki budżetowej i społeczno-gospodarczej w Belgii, ale także ich zgodność z unijnymi przepisami i wytycznymi, ze względu na konieczność wzmocnienia ogólnego zarządzania gospodarczego w Unii przez wnoszenie na szczeblu unijnym wkładu w przyszłe decyzje krajowe.
- (27) W świetle powyższej oceny Rada przeanalizowała program stabilności na 2018 r., a jej opinia¹⁰ znajduje odzwierciedlenie w szczególności w zaleceniu 1 poniżej,

NINIEJSZYM ZALECA Belgii podjęcie w latach 2018 i 2019 działań mających na celu:

1. Zapewnienie, by stopa wzrostu nominalnego publicznych wydatków pierwotnych netto nie przekroczyła 1,8 % w 2019 r., co odpowiadałoby rocznej korekcie strukturalnej wynoszącej 0,6 % PKB. Wykorzystanie nieoczekiwanych zysków do przyspieszenia redukcji relacji długu sektora instytucji rządowych i samorządowych do PKB. Zrealizowanie planowanych reform emerytalnych oraz ograniczenie prognozowanego wzrostu wydatków na opiekę długoterminową. Pełne wdrożenie umowy o współpracy z 2013 r. mającej na celu skoordynowanie polityki budżetowej

¹⁰ Na mocy art. 5 ust. 2 rozporządzenia Rady (WE) nr 1466/97.

na wszystkich szczeblach administracji rządowej. Polepszenie skuteczności i podziału wydatków publicznych na wszystkich szczeblach administracji rządowej w celu stworzenia warunków dla inwestycji publicznych, w szczególności przez przeprowadzanie kontroli wydatkowania.

2. Usunięcie czynników zniechęcających do podejmowania pracy oraz podniesienie skuteczności aktywnej polityki rynku pracy, w szczególności w stosunku do osób o niskich kwalifikacjach, pochodzących ze środowisk migracyjnych i starszych pracowników. Realizowanie reform systemu kształcenia i szkolenia, w tym przez sprzyjanie równości oraz zwiększanie odsetka absolwentów w dziedzinie nauk przyrodniczych, technologii, inżynierii i matematyki.
3. Ograniczenie ciężaru regulacyjnego i administracyjnego w celu zachęcenia do przedsiębiorczości i zwiększenia konkurencyjności w sektorze usług, w szczególności w sektorze detalicznym, budownictwie i sektorze zawodów regulowanych. Rozwiązanie narastającego problemu mobilności, w szczególności w drodze inwestycji w nową bądź istniejącą infrastrukturę i zwiększenia zachęt do korzystania z transportu zbiorowego i niskoemisyjnego.

Sporządzono w Brukseli dnia [...] r.

*W imieniu Rady
Przewodniczący*